

VINERI • 15 FEBRUARIE 2008 • ANUL LVIII NR. 7

FOAIA

ROMÂNIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Un om care trăiește pentru ai săi - Lucia Borza
Un actor român cucerește scenele ungurești
Panglica, simbol al trecerii de la copilărie la maturitate

CALENDAR ORTODOX

18 februarie, luni – Sfântul Leon, episcopul Romei; Cuviosii Agapit, Mariam și Pulheria.
19 februarie, marți – Sf. Ap. Arhip, Filimon și Apfia; Cuv. Evghenie și Macarie.
20 februarie, miercuri – Sfântul Leon, episcopul Cataniei și Agaton, episcopul Romei; Cuv. Visarion (Hartî).
21 februarie, joi – Cuv. Timotei; Sf. Eustatie, episcopul Antiohiei.
22 februarie, vineri – Aflarea Moaștelor Sfinților Mc. din Evghenia; Cuv. Atanasie, Talasie și Limneu (Hartî).
23 februarie, sâmbătă – † Sfântul Sfințit Mucenic Policarp, episcopul Smirnei; Sf. Gorgonia.
24 februarie, duminică – †) **Întâia și a doua aflare a capului Înaintemergătorului și Botezătorului Ioan.**

AGENDĂ

18 februarie

1546 – a murit Martin Luther, reformator german, fondatorul bisericii lutherano-protestante.

19 februarie

1876 – s-a născut sculptorul român Constantin Brâncuși.

1936 – s-a născut Marin Sorescu, poet, dramaturg și eseist.

20 februarie

1924 – s-a născut scriitorul și ziaristul Eugen Barbu.

21 februarie

1925 – s-a născut, la Jula, pictorița de origine română Rozalia Costa.

1999 – în Catedrala Sfântul Nicolae din Jula a avut loc instalarea și hirotonirea primului episcop ortodox român din Ungaria, în persoana Prea Sfințitului Sofronie.

22 februarie

1810 – s-a născut, la Târgoviște, Grigore Alexandrescu, cel mai mare autor de fabule din literatura română.

1910 – s-a născut, la Vareu (Gyulavári), pictorul Gheorghe Cohan.

23 februarie

1882 – s-a născut Gheorghe Cucu, compozitor român.

24 februarie

1824 – s-a născut, la Jula, Teodor Pap, fondator al unei fundații cu ajutorul căreia au studiat numeroși tineri români, printre care unii din Jula.

Jula

Concurs pentru postul de director la grădinița românească

La ultima ședință a Consiliului local din Jula, care a avut loc pe 14 februarie, a fost publicat un concurs pentru ocuparea postului de director al Grădiniței Românești din Jula. Dosarele de înscriere trebuie înaintate în decurs de 30 de zile de la data apariției anunțului în Monitorul de învățământ. Concurantul

trebuie să dispună de diplomă de educator român și să aibă măcar cinci ani de practică în această meserie. Este în avantaj acel concurent care are diplomă de pedagog de specialitate.

Dosarele vor fi înaintate la adresa: 5700 Jula, pița Petőfi, nr. 3, pe numele primăriei dr. Perjési Klára.

Informații despre concurs puteți afla la nr. de telefon: 66/526-800.

Despre concurs se va decide la ședința din luna iunie a Consiliului local din Jula.

Directoarea grădiniței românești din Jula, *Cornelia Taga*, va ieși la pensie cu ziua de 31 iulie 2008.

A.L.B.

Budapesta

Informatică pentru minorități

Ministerul Economiei și Circulației a reorganizat de curând Colegiul de Informatică al Naționalităților din Ungaria. La ședința de constituire din 17 ianuarie, în funcția de președinte a organizației a fost ales *Csepeli György*, director de politică publică din cadrul aceleiași minister, iar vicepreședinte a devenit *Horváth Csaba*, din partea minorității croate din Un-

ria. La prima ședință, reprezentanții minorităților au raportat despre rezultatele obținute până acum în domeniul dezvoltării informaționale și despre planurile de viitor. Din partea românilor, la ședință a luat parte *Traian Căstă*, președintele ATRU. Următoarea ședință a Colegiului de Informatică este planuită pentru luna mai.

E.I.

Ungaria

Înscrieri la facultăți

Pe 15 februarie expiră termenul de înaintare a dosarelor pentru înscrierea în învățământul superior. Acei candidați, care dispun deja de o diplomă, își pot înainta dosarele pentru cursurile de masterat până pe 15 martie. Deoarece acea zi cade într-o zi de sâmbătă, dosarele pot fi puse la poștă până la miezul nopții zilei de 17 martie.

A.C.C.

Chitighaz

Bal cu merinde

Anul acesta, balul românesc cu merinde din Chitighaz va avea loc pe 16 februarie, cu începere de la ora 19.00, la Căminul Cultural din localitate.

Muzica va fi asigurată de o formație de muzică populară românească din Vârșand. Biletele de intrare se pot cumpăra la Căminul Cultural.

A.L.B.

Cenadul Unguresc

Bal românesc

Balul românesc din Cenadul Unguresc va fi organizat sâmbătă, 16 februarie, cu începere de la ora 18.00, în cantina școlii din localitate. Muzica va fi asigurată de taraful de la Macea. Intrarea la bal este gratuită, iar cina este oferită de Autogovernarea Românească din Cenadul Unguresc, care este și organizatorul balului.

A.L.B.

FOAIA FOAIA FOAIA
românească românească românească<http://www.foaia.hu>FOAIA FOAIA FOAIA
românească românească româneascăCitatul
săptămânii

„Să nu-ți fie frică, dacă n-ai de ce să te temi.
Nu tremură de frică decât cei slabi, netreb-
nicii și lașii.”

N. Vulovici (1877-1916)

Scrieți-ne la adresele:

foaia@foaia.hu * redactia@foaia.hu

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Un om care trăiește pentru ai săi – Lucia Borza

Firul de viață al profesoarei Lucia Borza se deapănă într-o perfectă armonie cu tradiția încetățenită de-a lungul veacurilor în comunitățile românești din Ungaria afectată, mai ales din a doua jumătate a secolului XIX, de valurile vieții tot mai moderne și cu un caracter național tot mai pronunțat. De la această dată, fiice și fii de învățători sătești, popi, comercianți, meseriași porniți spre centrele urbane cu școli bune, se zbat între efortul de a-și păstra ritul, tradiția strămoșească și strădania de a se integra în procesul irezistibil al trecerii de la vechi la nou. Mutațiile durează și generează tulburări interioare profunde, înainte de toate senzația de rădăcină, înstrăinării de ceea ce avem mai propriu și valoros, exprimate de poeți în versuri emoționante. Șt. O. Iosif, de pildă, deși rădăcise prin multe orașe și țări, nu putea uita zilele fericite petrecute la poalele Tâmppei, frații, familia, moravurile lumii de altă dată, ca în *Lăutarul*: „Să-ți povestească el ce mai ospete, / Ce mândre nunți, ce luminate fețe / Văzură ochii săi odinioară.” Fiul preotului din Rășinari, Octavian Goga, cel mai caracteristic bard al sufletului nostru românesc, ne-a lăsat cele mai fermecătoare imagini ale lumii ce începuse să dea în răpă: „Vezi, astăzi valul altei vieți mă poartă / Și-înțelepciunea altei lumi mă-învață. / Dar sufletul și-acum își are cuibul / Acolo sus, în satul de sub munte, / Unde și azi zâmbeste, împăcată, / Curată cinste-a pletelor cărunte” (*Das-călul*). Și Borza Lucia, fiică de preot ortodox român, pleacă, mult mai târziu, în căutarea unor valori naționale și morale asemănătoare, parcurgând însă tot mai stingheră drumul spre leagănul natal și, iată, cu certitudinea că se apropie, împreună cu satul din care s-a ridicat, de capătul acestui lung și istovitor drum, nu numai al înstrăinării, dar și al existenței etnice: „Trece anii. / Și satul meu de-odinioară / nu-l recunosc... / Dar sînt și eu aceeași oare? / Nu mă cunosc copii, școlari, / nici fete și flăcăi țărani, / iar un bătrîn, / român ca mine, / de-mi iese-n cale, se oprește, sfios își scoate pălăria / și mă salută... ungurește.”

Lucia Borza face parte din generațiile intelectuale românești care s-au format în familie într-o ambianță încă pur românească și a avut norocul să-și poată păstra intactă spiritualitatea românească implantată de părinți, deși majoritatea studiilor și le-a făcut în școli ungurești. Familia și mediul preponderent românesc al comunei Chitighaz au constituit o temelie solidă pe care își zidise identitatea și, poate, cea mai complexă activitate cărțurărească a comunității noastre. Tânără, energică, prezentă la toate activitățile școlare, Lucia Borza devenise un fel de etalon pentru cei care i-au fost elevi între anii 1951–1957 la școala românească din Julia, cu care pur și simplu nu puteau vorbi numai și numai românește.

Suntem în anii 1950, în pragul valurilor invadatoare ale tehnicii moderne, care dau o altă direcție vieții culturale tradiționale de la sate și orașe deopotrivă. În altă ordine de idei, contextul politic local al epocii nu era favorabil pentru desăvârșirea aspirațiilor și impulsurilor creatoare ale Luciei Borza, deși era implicată în redactarea *Libertății noastre*, în activitățile culturale ale școlii și Uniunii Culturale înființată în 1948. Profită, deci, de posibilitatea oferită de Editura Didactică, secția pentru naționalități, de a se stabili în Capitală, inaugurând o perioadă prodigioasă și extrem de benefică pentru comunitatea pe care, în aparență, a „părăsit-o” prin plecarea la Budapesta.

Catalogul realizărilor este într-adevăr impresionant, cuprinzând: îngrijirea, editarea manuscriselor sosite la editură, elaborarea unui mare număr de manuale de gramatică și limbă română pentru școli și doritorii de a învăța limba română în Ungaria, unele scrise împreună cu Bitai Sándor și Nagy Béla, dicționar maghiar-român (Budapesta, 1994), în colaborare cu Bakos Ferenc, culegeri și studii de folclor chitighăzean, publicate în revistele *Izvorul* și *Din tradițiile populare ale românilor din Ungaria* sau volume *Jerebetu*, Budapesta, 1988, reeditat și îndreptat în 2006), ghicitori și lecturi pentru copii, ilustrate de eleva Cristina Martin, respectiv Aurelia Nemeș, un glosar al graiului românilor din Chitighaz (Editura Noi, Julia, 1999), poezii pentru adulți și copii (*Flori tîrzii*, Budapesta, 1987, ediția a II-a, Julia 1997), creații lirice meditative, concepute după legile prozodiei clasice, de o reală sensibilitate și subtilitate, care ar merita o mai mare atenție și o conștientizare mai pronunțată atât în rândul adulților, cât și al tineretului.

(Continuare în pagina a 5-a)

EDITORIAL

Generația căreia i s-a furat viitorul

Un părinte dintr-un sat românesc din Ungaria îmi spunea deunăzi, cu naivitate, că nu înțelege ce învață odraslele lui la școala din sat – care se declară a fi românească, adică, scuze!, bilingvă – pentru că, de când sunt școlari, copiii lui nu mai vor să vorbească românește, ci numai ungurește. Până atunci, acasă, cu părinții și cu bunicii vorbeau numai în românește. De când sunt școlari, parcă cineva le-a șters cu buretele tot ce știau până atunci și cu forța îi învață să fie unguri buni, adică să vorbească și să gândească numai, sau în primul rând, în ungurește. Părintele în discuție se plânge de inconștiența profesorilor care le confiscă copiilor o șansă cu care s-au născut.

Cunoaștem cu toții cazuri când copiii, ajungând la majorat, le reproșează părinților români că nu i-a învățat românește. O angajată a primăriei din Julia, cu tată român, de la care a moștenit un nume pur românesc, mi-a spus că e supărată pe taică-său că nu a învățat-o românește, deoarece trăind în acest oraș de lângă granița cu România, de foarte multe ori ar fi avut avantaj din asta, mai ales când și-a căutat un loc de muncă. Mi-am amintit zilele trecute de o veche cunoștință, care este fiica unui român din Chitighaz. Acesta, cu toate că de vreo cinci decenii trăiește și lucrează în mediu pur unguresc, vorbește și azi perfect românește. Însă, fiicăsa a terminat numai școli ungurești, românește a prins doar câteva cuvinte când și-a vizitat bunicii. Fata a devenit mai târziu profesor de engleză, dar a însușit la perfecție și limba germană. De câțiva ani are un loc de muncă despre care mulți doar visează: este interpret la una din instituțiile Uniunii Europene. Și, între timp, se năcăjește că, pe lângă engleză, germană și maghiară, ce bine ar fi dacă ar ști și românește.

În zilele de azi, cunoașterea a cât mai multor limbi a devenit o necesitate. Un copil va avea numai avantaje în viață dacă va însuși de la o vârstă cât mai fragedă două sau trei limbi. Ba, mai mult va fi obligat de realitate să facă asta. Va avea șanse mai mari de a obține un loc de muncă sau va avea prioritate la școlile din străinătate. În viitor fără engleză și fără computer nu se va putea. Cu toate traducerile de programe în ungurește, tot „computerul” va fi mai util decât „számítógépul”.

Însă limba maternă nu și-o învață omul numai pentru avantaje. Limba maternă este prima limbă pe care o aude un om după ce vede lumina zilei. De obicei, este limba în care vorbește propria lui mamă. Este limba în care trebuie să știe să vorbească cel mai bine. Înainte să fiu acuzată că înșir doar niște truisme, lucruri pe care toată lumea le știe, vreau să spun că, după părerea mea, se apropie vremea când va trebui să ne hotărâm odată pentru totdeauna: dacă mai vrem să fim români, trebuie să ne punem la punct învățământul, începând de la grădinițe și până la facultăți. Este inacceptabil ca un tânăr să primească diplomă de profesor de română, când el nici nu știe să vorbească românește. Și nu vorbim despre cazuri izolate. Niciodată copiii de la școlile noastre nu vor învăța românește de la profesori care nici ei nu stăpânesc limba, nu știu să vorbească cursiv, ci cunosc doar regulile gramaticale și analiza unor texte și poezii, mereu aceleași.

Generația școlărilor de azi, care după 12 sau 16 ani petrecuți în școli „românești” nu reușesc să vorbească cursiv românește, însă primesc diplome de bacalaureat și de licență care dovedesc că ei știu limba, cu siguranță se vor răzbuna peste câțiva ani, acuzându-ne că le-am furat viitorul, că i-am înșelat. Îmi vine în minte cazul unui tată de 35 de ani din Bihor, care după ce a rămas fără loc de muncă, s-a angajat la o firmă din Oradea. Și s-a chinuit să-și mai amintească de vorbele bunicii sale, pentru că la școală a învățat doar cum se conjugă verbul și cum se analizează o poezie de Eminescu. Dar cum vorbea Eminescu, nu l-a învățat nimeni.

Eva Iova

Pe scurt...

ÎN ROMÂNIA, CU TRENUL
LA SCHIAT

Anul acesta se poate merge la schiat și cu trenul de la Budapesta direct la Poiana Brașov, Predeal și Sinaia. Bițele de tren costă 59 de euro, pentru copii cu reduceri de 50%. Pentru călătoriile de noapte pasagerii pot alege trenurile Pannonia și Ister, iar la cușetă se servește și micul dejun. Ambele trenuri dispun de vagon restaurant. Informații la www.mav-start.hu.

NOKIA SE MUTĂ
ÎN ROMÂNIA

Compania Nokia a inaugurat luni, 11 februarie, în localitatea Jucu, din județul Cluj, o linie de asamblare a telefoanelor mobile, acesta fiind primul pas înaintea deschiderii oficiale a investiției de peste 60 de milioane de euro, potrivit Rompres. În orașul Bochum, din vestul Germaniei, unde Nokia s-a decis să închidă uzina și să transfere activitatea în România, au protestat duminică peste 6.500 de persoane, care s-au reunit într-un lanț uman.

TIFF LA SIBIU

Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF) va fi organizat anul acesta și la Sibiu chiar dacă acest oraș nu va mai fi Capitala Culturală în 2008. Sibienii au primit foarte bine acest festival și de aceea organizatorii Tiff au hotărât să repete această experiență. TIFF-ul va începe la Cluj-Napoca (30 mai–8 iunie) și va continua la Sibiu (10 iunie–16 iunie).

UN SĂRUT... DE MILIOANE

„Sărutul”, celebra sculptură a lui Constantin Brâncuși, aflată la Muzeul de Artă din Craiova, a fost asigurată zilele acestea pentru suma de 20 de milioane de euro. Opera va fi prezentă până în 18 mai la Muzeul Thyssen-Bornemisza din Madrid, în expoziția „Modigliani și timpul său”.

FESTIVALUL DRAMATURGIEI
LA TIMIȘOARA

Cea de-a XIV-a ediție a Festivalului Dramaturgiei Românești de la Timișoara este deja stabilită pentru 4–12 octombrie 2008. Evenimentul va fi organizat de către Teatrul Național Timișoara.

Opinia cititorului

Invitație la masa înțelegerii

Ceea ce se întâmplă acum cu românii din Ungaria este rezultatul unor evenimente din trecut. După 1920, românii au rămas fără intelectualitate, iar după 1945 intelectualii nu prea s-au ocupat cu interesele comunității. După schimbarea regimului, asimilația a avansat destul de puternic printre românii din Ungaria. Numai acela a fost român bun, care a fost român „cu carte” și a terminat la facultatea din Seghedin sau, și mai bine, în România. Cine a învățat limba și tradițiile de la părinți a fost desconsiderat, mai ales atunci când și-a dat și cu părerea. A fost un subiect de discuție și aceea, dacă România este țară-mamă sau țară-limbă.

A venit apoi anul 1994, când intelectualii români au făcut mof-turi referitor la Legea Minorităților, aprobată atunci. Dar, în schimb, a fost de ajuns ca cineva să știe ce înseamnă „cocotoare” sau „părădăici”, ca să fie considerat român, numai că în fața elitei a trebuit să le fie rușine de limba pe care ei o știau. S-au folosit de ei din patru în patru ani, când au avut nevoie de voturile lor. Această situație a zguduit după un timp elita românilor din Ungaria care, poate cam târziu, s-a trezit la realitate și s-a gândit că, cum este vorba, „dacă nu poți influența eve-

nimentele, stai în fruntea luptei”. Odată cu această recunoaștere a început o luptă pentru putere împotriva celeilalte tabere, care este reprezentată, deja din 1998, de actuala conducere a ATRU. Este trist că această luptă nu duce spre o rezolvare a problemei sau spre un dialog adevărat (identitatea lingvistică, păstrarea tradițiilor, autonomia culturală, democrația internă, reprezentarea intereselor comunității), ci duce spre dezbinare, spre respingerea din start a oricărei păreri ai celeilalte tabere (dictonul este: votăm și gata!).

Prin urmare, cele două bastioane hotărâtoare ale românilor din Ungaria – Micherechi și Chitighaz – sunt reprezentate în ATRU de către niște persoane (cu puține excepții), care au reușit cu ușurință să câștige la alegerile minoritare locale, fără să aibă însă vreo pregătire. Lupta a ajuns acum la acel nivel, când motivația principală este încăpățânarea, împotrivirea. Nu contează nici un argument, nici o vorbă bună.

Poate ar trebui să medităm, să argumentăm mai mult și nu să ne certăm. Poate ar fi timpul, ca noi, românii din Ungaria, toți împreună, să discutăm despre marile

noastre probleme de viitor, cum ar fi strategia din învățământ, soarta liceului românesc, etc. Să nu ne dorim puterea, ci să ne convingem unii pe alții că împreună suntem capabili de un viitor mai bun și mai bine conturat, că împreună suntem în stare să alcătuim o comunitate adevărată care este capabilă de auto-organizare, de smerenie în fața intereselor comunității. Un conducător român este ales nu pentru interesele lui proprii, ci pentru un viitor mai bun al comunității românești din Ungaria.

Îi invit pe toți cei interesați, să pună la o parte toate supărările reale sau imaginare, să ne așezăm la acea masă rotundă a minorității noastre unde am putea stabili un nou model de colaborare, noi toți cei care am moștenit de la strămoși mândria, știința și perseverența. Să ne dea Dumnezeu putere să fim în stare să ne depășim slăbiciunile omenești, deoarece poate am mai fost în așa situație imposibilă, dar atât de dezbinăți și neputincioși cum suntem acum, nu am mai fost niciodată. Iar pentru această dezbinare nu este vinovat nimeni, decât noi înșine.

Gheorghe Ardelean, Chitighaz

Fundația pentru Minorități
a lansat proiectele
pe anul 2008

În acest an, Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” a publicat mai devreme proiectele pe 2008. În urma ședinței din 31 ianuarie, Curatorul Fundației a hotărât despre categoriile concursurilor și despre termenii până la care se pot înainta dosarele.

◆ **Programe culturale și religioase în limba maternă**
Termen: 10 martie 2008 (Decizie: aprilie 2008)

◆ **Tabere pentru copii și tineret în limba maternă**
Termen: 10 martie 2008 (Decizie: aprilie 2008)

◆ **Conferințe științifice**
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: mai 2008)

◆ **Îmbogățirea colecțiilor de la biblioteci și arhive**
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: septembrie 2008)

◆ **Mass-media electronică regională și locală în limba maternă**
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: mai 2008)

◆ **Activități de teatru în limba maternă**
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: mai 2008)

◆ **Publicații în limba maternă sau bilingve**
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: septembrie 2008)

Formularele și îndrumătorul pentru completarea acestora pot fi descărcate de pe site-ul Fundației Publice: www.mnekk.hu.

E.I.

Oferiți 1%
pentru UCRU

Oferiți 1% din impozitul personal al Dvs. pentru Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

19058283 – 1 – 04

Din activitățile UCRU:
– păstrarea și promovarea valorilor culturale românești,
– sprijinirea Corului „Pro musica”,
– finanțarea Trupeii de teatru amator a Liceului românesc,
– editare de carte, CD, broșuri, pagină internet
– susținerea Foi românești

UCRU este o organizație civilă, care se întreține în exclusivitate din fonduri obținute prin concursuri, iar programele culturale se realizează prin munca voluntară a activiștilor UCRU.

dr. Ioan Ciotea,
președinte UCRU

Un om care trăiește pentru ai săi – Lucia Borza

(Urmare din pag. a 3-a)

Cea mai interesantă și ciudată lucrare a fiicei preotului din Chitighaz este, probabil, textul „pentru folosința credincioșilor”, publicat sub titlul *Sfânta liturghie* (Békéscsaba, 2001), destinat, în primul rând, tinerilor ortodocși. Cărticica, care este plămuită cu intenția nobilă, curățenia morală și profesionalismul care străbat întreaga activitate creatoare și instructiv-educativă a profesoarei Borza, nu a cules lauri, ci numai dojană.

La mijlocul făurarului se împlinesc opt decenii de la nașterea profesoarei Lucia Borza. Profe-

soara noastră a fost totdeauna o personalitate comunicativă, dar trăiește o viață relativ închisă, discretă. Poate aceasta este explicația bogatei moșteniri spirituale pe care o oferă nu numai tovarășilor de drum, ci și urmașilor. Cu vreo zece ani în urmă, cineva spunea că Tanti Luci este un om care trăiește pentru ai săi. Constatarea are, cred, o conotație deosebit de importantă, exprimând chintesența vieții sale. Opera pe care ne-o lasă drept moștenire constituie cea mai limpede și expresivă manifestare a „culorii locale”, a valorilor culturale de sorginte populară a româ-

nilor din Ungaria și, îndeosebi, a chitighăzenilor, de care a rămas legată prin trup și suflet o viață întreagă, așa cum mărturisește în poezia *Acasă*: „Același drum, / atît de lung, / ce duce-n centru de la gară, / îl fac adesea, ani de-a rîndul, / spre casa unde-ai mei m-așteaptă.”

Profesoara Lucia Borza nu a avut apucături de savant, îi adresăm totuși, de data aceasta, la împlinirea vârstei de 80 de ani, o urare folosită îndeosebi în mediul universitar la reuniuni academice importante: „Trăiască, crească, înflorească!”

Gh. P.

Cornel Mândruțau a luat premiul mare al Festivalului Filmului Maghiar

Filmele lui Cornel Mândruțau se bucură de un veritabil succes atât în Ungaria cât și în străinătate. În filmografia sa, din anul 2000 încoace, se află numai creații premiate la diferite festivaluri din întreaga lume.

Săptămâna trecută, pe 5 februarie, la Teatrul Milenium din Budapesta, au fost premiate filmele participante la cea de-a 39-a ediție a Festivalului Filmului Maghiar, cea mai importantă reuniune a cineaștilor din Ungaria. Premiul principal a fost câștigat de filmul lui Cornel Mândruțau cu titlul „Delta”, turnat în Delta Dunării, România. Regizorul și scenaristul de origine română i-a fost înmănat totodată și premiul criticilor străini Gene Moskowitz pentru acest film. *Ragály Elemér* a primit pentru re-

Secvență
din filmul
„Delta”

gizarea filmului „Delta” premiul Fusul de aur. Cornel Mândruțau a apărut pe scena națională a filmului cu pelicula „Nu mai am nici un dor”, cucerind la prima participare premiul oferit celui mai bun regizor debutant la Festivalul Filmului Maghiar. Filmele sale de scurt me-

traj au luat premii la Cracovia, la Ludwigsburg, la Imola și la Sankt Petesburg, Bruxelles, Sofia și Angers. Un răsunet a fost și pelicula „Johanna” din anul 2005, care adaptează figura istorică a Ioanei D'Arc într-un mediu contemporan.

A.L.B.

Pe scurt...

BĂTANIA

Teatrul Român de Amatori din Julia va ține premiera piesei de teatru „Chirița în provincie” de Vasile Alecsandri în ziua de marți, 26 februarie, la școala românească din Bătănia. Spectacolul va începe la ora 14.30. Joi, 28 februarie, tinerii actori amatori din Julia vor evolua la Festivalul Arcus din Budapesta, care va avea loc la Teatrul Thalia.

JULA

În zilele de 15-17 februarie, la Julia va fi organizat cel de-al cincilea Carnaval Renascentist. Evenimentele se vor desfășura la Cetatea din oraș. Principala atracție a manifestării va fi prezentarea costumelor de carnaval și se va da o mare atenție în aceste zile și gastronomiei. Ca în fiecare an, va fi organizat și un bal renașcentist în sala mare a primăriei din oraș. Site-ul manifestării oferă informații și în limba română (www.gyulaiarneval.hu).

MICHERECHI

Luni, 11 februarie, profesorii școlii generale din localitate și-au luat rămas bun de la colegul lor, *Vasile Martin*, care după 32 de ani de activitate se retrage în pensie.

OTLACA-PUSTĂ

Membrii Asociației Românești „Mihai Purdi” din localitate, împreună cu câțiva angajați ai primăriei, în cursul săptămânii trecute au făcut curățenie în curtea bisericii și au plantat brazi.

APATEU

Pe 16 februarie, la casa de cultură va avea loc balul mascat, la care sunt așteptați oaspeți din România, din localitățile înfrățite cu comuna Apateu. Biletele de intrare, care conțin și cina, sunt de 2500 forinți. Petrecerea începe de la ora 19.00. Pentru cei care nu doresc cină, biletul este de 1500 de forinți și intrarea se va face de la ora 21.00.

JULA

Membrii Clubului pensionarilor români din Julia se vor întâlni în ultima vineri a acestei luni, 29 februarie, de la ora 15.00, la sediul ATRU, unde vor pregăti bucate specifice carnavalului, dintre care nu vor lipsi gogoșii.

Bal românesc la Budapesta

8 martie 2008
ora 18.00

Hotel Gellért

Informații: Gabriela Elekes
(06-30/5712-735)

Evangelizare la Micherechi

Să-L lăsăm pe Isus să stăpânească peste viețile noastre

În serile de 24, 25 și 26 ianuarie, la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi au fost ținute seri de evangelizare. Biserica a invitat musafiri din Ungaria și România.

În prima seară, 24 ianuarie, pastorul bisericii noastre, *Durkó Albert*, a citit textul biblic din Genesa 3:8-11. Atunci când Adam și Eva au păcătuit și-au dat seama în ce stare sunt, le-a fost rușine, frică, și s-au ascuns de fața lui Dumnezeu. Chiar și în zilele de azi, omului îi e frică de ceea ce se va întâmpla cu el, se îngrijorează. La fel cum s-a ascuns Adam de Dumnezeu, așa își ascunde azi omul păcatele, și nu

poate să fie liber. Dar Dumnezeu și-a dat singurul Fiș, pe Isus Hristos, ca să moară iar sângele Lui să șteargă păcatele, rușinea, să aducă o viață nouă și să devină un comunicator între om și Dumnezeu.

În a doua seară, 25 ianuarie, *Vasile Gabrian* a fost invitatul bisericii. El ne-a explicat Psalmul 23. Acest Psalm este așezat între Psalmul 22 și Psalmul 24 care alcătuiesc o cântare despre Domnul Isus. Psalmul 22 este un psalm profetic, care spune despre ce avea să sufere Isus. Psalmul 24 vorbește despre gloria când cerul l-a primit pe Isus după ce a înviat: „Psalmul încunu-

nării cu glorie”. Între această cruce și coroană este Psalmul 23, care arată cum poți să ajungi de la cruce la coroană, cum poți să ajungi la glorie. Între cruce și coroană se desfășoară viața noastră, iar Scriptura ne arată care este acea cale care ne duce la glorie, cum trebuie să trăim pe acest pământ ca să ajungem în cer.

Calea pe care trebuie să mergem, este calea pe care a mers Isus. Această cale ne duce de multe ori prin bucurii și prin suferințe. David ne îndeamnă prin acest psalm să îi dăm Domnului tot ceea ce avem, să îl lăsăm pe El să stăpânească asupra vieții

noastre. Atunci El ne va ajuta și ne va duce la liniște, la pace în această lume plină de îngrijorări și tulburări. Nu vom duce lipsă de nimic, adică lucrurile de bază a vieții pentru a trăi nu ne vor lipsi. Chiar dacă vom trece prin suferințe, Domnul va fi cu noi.

În ultima seară, 26 ianuarie, invitatul bisericii a fost *Bálint Gyula* de la Várpálot. Cuvântul a fost citit din Luca 12:15-21. Fratele Bálint a venit împreună cu soția lui. La Várpálot au plantat o biserică. Fratele Bálint ne spunea de experiența lui cu Dumnezeu, cum Dumnezeu l-a binecuvântat pe plan financiar. Trebuie să fim dependenți de Dumnezeu, să căutăm adevărul Lui și El ne

va da cerințele inimii noastre. Nu minunea este primul lucru ce dorește Dumnezeu de la noi, ci dorește de la noi să îl lăsăm să fie partea vieții noastre și să ne dăm seama că avem nevoie de El.

Aceste trei seri au fost niște seri binecuvântate de Dumnezeu, în care am putut să aflăm mai multe lucruri despre Dumnezeu, despre adevăr. Cei care ați participat sunteți bucuroși să citiți din nou despre ceea ce ați auzit, iar cei care nu ați fost, vă îndemn să nu fiți triști pentru că, în zilele de 21, 22 și 23 februarie va fi din nou evanghelizare, care va începe în fiecare seară la ora 17.00. Vă așteptăm cu drag și atunci.

Tabita Vaida

C U G E T Ă R I

❑ „O Biblie uzată de mult citită e semnul unui suflet bine hrănit.”

❑ „Când bate la ușă cel rău, lasă-l pe Isus să răspundă.”

❑ „Dumnezeu va avea grijă de lucrurile prin care treci, tu ai grijă cum treci prin ele!”

❑ „Cerul este plin de răspunsuri la rugăciuni pe care nimeni, niciodată, n-a avut curajul să le facă!”

❑ „Bunătațea pe care o arăți celor din jur, va radia din tine la fel ca și căldura Soarelui peste dealuri.”

❑ „Timpul tău este viața ta, de aceea cel mai mare dar pe care îl poți face cuiva este timpul tău. Cel mai bun mod de a ne folosi viața este să iubim. Cea mai bună expresie a dragostei este timpul. Cel mai bun timp pentru a iubi, este timpul prezent.”

❑ „Sufletul cu adevărat credincios este pentru Isus ca un crin în mijlocul spinilor... Crinul nici nu toarce nici nu-și țese haina singur. Dumnezeu este cel care împodobește. Așa și cel credincios. El are o neprihănire dăruită de Dumnezeu.” (Richard Wurmbrand)

Binecuvântare
pentru o nouă viață

În ziua de duminică, 3 februarie, Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi a sărbătorit împreună cu familia *Rocsin, Lidia și Zsolt*, care și-au dus înaintea lui Dumnezeu pe noul lor născut, *Rafael*, pentru a cere binecuvântarea Tatălui Ceresc peste viața celui de-al doilea copil al lor. Pastorul bisericii, fratele *Durkó Albert*, s-a rugat atât pentru *Rafael*, cât și pentru părinții ei și fraților, *Zsolt*. Dumnezeu să ocrotească și această familie și să o poarte în brațul Lui de biruință. R. P.

Ieronimos, noul Patriarh al Greciei

Mitropolitul de Theba, ÎPS Ieronimos, în vârstă de 70 de ani, de formație moderată, a fost ales săptămâna trecută Arhiepiscop al Atenei și șef al Bisericii Greciei, ca succesor al PF Christodoulos, care a decedat de curând.

Monseniorul Ieronimos a fost ales cu majoritate de voturi de către membrii Sfântului Sinod al Bisericii Greciei, la finalul celui de-al doilea tur de scrutin. Principalul rival al Mitropolitului Ieronimos a fost mitropolitul de Sparta (în

sudul Peloponesului), Monseniorul Efsthathios, de 68 de ani. Cei doi reprezintă două direcții în privința relației Bisericii Greciei cu Patriarhia Ecumenică de Constantinopol care are jurisdicție asupra unor mitropolii de pe teritoriul Greciei.

Mitropolitul Eustatie a fost susținut de ierarhii care vor o independență față de Constantinopol, în timp ce Mitropolitul Ieronim reprezintă aripa tradițională, a bunelor relații cu Constantinopolul.

Slujbă arhierească în Catedrala din Julia

Joi, 21 februarie, cu ocazia aniversării a 9 ani de la instalarea primului episcop ortodox din Ungaria, în Catedrala Ortodoxă Română din Julia va avea loc o slujbă arhierească. Românii din Julia și împrejurimi sunt invitați să participe la Sfânta Liturghie, săvârșită de PSS Sofronie, primul episcop la românii din Ungaria, Episcopul Oradiei, PSS Siluan, Episcopul Julei și un sobor de preoți. Slujba arhierească va începe de la ora 10.00.

A.L.B.

Fotografie de arhivă

Vizitele PS Siluan din luna februarie

Duminică 17 februarie, credincioșii ortodocși din Cenadul Unguresc vor avea bucuria de a participa la Sfânta Liturghie, săvârșită de PS Episcop Siluan. De la hirotonisirea Prea Sfinției Sale, credincioșii români din Cenad așteaptă cu nerăbdare sosirea păstorului în mijlocul lor. Cu o duminică mai târziu, pe 24 februarie, Prea Sfințitul Episcop Siluan va participa la Sfânta Liturghie săvârșită în biserică ortodoxă din Bătănia.

A.L.B.

Cuviosul Serafim

Reguli de viață duhovnicească

„Deprinde-te cu rugăciunea inimii așa cum o învață Sfinții Părinți în Filocalie, pentru că rugăciunea lui Iisus este făclie cărărilor noastre și stea călăuzitoare către cer.”

+

„Învață-te să faci rugăciune răsufând pe nări cu gura închisă. Meșteșugul acesta este bici împotriva trupului și a poftelor trupesti.”

+

„Să faci toate cu încetșor, cu ușurel și nu deodată, virtutea nu e pară, nu poți s-o mănânci dintr-o îmbucătură.”

+

„Lipește-te de citire, mai ales de Psaltire, străduiește-te să citești de mai multe ori fiecare paragraf, ca să păstrezi totul în cuget.”

Rugăciunea Domnească

Tatăl nostru
Varianta cf. Matei
(în limba română)

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău;

Vie împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.

Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi;

Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin.

Tată a nostru
(în aromână)

Tată a nostru, care eshti în tseru, s-aisească nuam a Ta,

s-vină amiraliea a Ta, s-facă vrerea a Ta, ash cumu în tseru, ash shi pisti locu.

Pânea a noastră atsea di tute dzălele dă-nă o nau adzâ

shi nă li iartă amărtiliile noastre, ash cumu li iartămu shi noi unu a altui.

Shi nu nă du pri noi la cârtire, ma nă aveagli di atselu arău.

Că a Ta easte amiraliea shi puterea a Tatălui s'i Hiliului s'i a Spiritului Sântu, tora, totana s'i tu eta etelor. Amin.

Ciace nostru
(în istro-română)

Ciace nostru car le ști en cer,

neca se sveta nomelu teu,

Neca venire craliestvo to. Neca fie volia ta, cum en cer, așa și pre pemint.

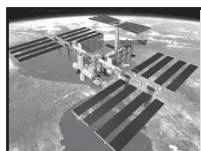
Pera nostre saca zi de nam astez.

Odproste nam dutzan, ca și noi odprostim a lu nostri dutznici.

Neca nu na tu vezi en napastovanie, neca na zbăvește de zvaca slabe.

Amin.

Curiozități din Univers

➤ Cu toate că în cea mai mare parte a timpului, cea mai mare temperatură de pe glob s-a înregistrat în Death Valley în California, recordul îl deține regiunea El Azizia din Libia, cu o temperatură de 57,80 grade C. Această temperatură a fost înregistrată în data de 13 Septembrie 1922.

➤ Dacă ai călători de la un cap la altul al galaxiei noastre – Calea Lactee – cu viteza luminii, ți-ar trebui 100.000 ani. Viteza luminii, cea mai mare viteză cunoscută, este de 300.000 km/sec.

➤ S.U.A. a trimis două vehicule teleghidate pe planeta Marte, pentru investigații ample privind subsolul, solul și atmosfera acestei planete.

➤ Galaxiile călătoresc în spațiu și câteodată se ciocnesc, galaxiile mai mici dispărând și fiind „mâncate” de cele mai mari. Galaxia din Andromeda se îndreaptă spre galaxia noastră, Calea Lactee.

➤ Dacă ai călători cu viteza luminii de la un capăt la altul al galaxiei Calea Lactee, ți-ar trebui 100.000 ani ca să termini călătoria.

➤ Lumina este cel mai rapid lucru din univers și călătorește cu 300.000 de km pe secundă.

➤ Dacă știi culoarea unei stele, îți poți da seama de temperatura ei: cele roșii sunt mai reci, cele cu temperaturi medii sunt galbene și cele cu temperaturile cele mai mari sunt albastre. Nu există stele verzi!!!

➤ Găurile negre sunt invizibile. În ele nu există timp sau spațiu și se crede că ar fi poarta spre alte universuri; dacă intri într-o gaură neagră, vei simți că ești turtit din părți și tras de cap și de picioare. Dar nimic nu supraviețuiește acolo, ci este sfărâmat în mici particule atomice.

➤ Luminii de la Soare îi ia 8 minute până atinge Pământul; dacă Soarele s-ar stinge acum, în 8 minute am rămâne în întuneric.

➤ Cea mai apropiată stea de Pământ este Proxima Centauri aflată la 4,23 de ani-lumină, adică 25 de milioane de km distanță de Soare. Asta înseamnă, că dacă am avea o navă spațială care ar călători cu 50.000 de km pe oră, ne-ar trebui 88.000 de ani ca să ajungem la ea.

➤ Cometa Haley se întoarce la fiecare 76 de ani.

➤ Planetele se învârtesc în jurul Soarelui și în jurul axei proprii în sensul acelor ceasornicului. Venus este planeta care se învârteste în jurul axei proprii contrar acelor ceasornicului.

➤ Pe Venus Soarele răsare la vest și apune la est. Venus este considerată sora geamănă a Pământului pentru că amândouă au cam aceeași mărime, densitate și volum, este cel mai apropiat vecin al Pământului. Dar Venus este cel mai fierbinte loc din sistemul solar după Soare și cel mai strălucitor obiect de pe cer după Soare și Lună.

➤ Mercur orbitează Soarele mai repede decât orice altă planetă, în 88 de zile.

➤ Luna noastră se depărtează de Pământ cu 3 cm pe an. Gravitația Lunii este de 6 ori mai mică decât a Pământului. De exemplu dacă pe Pământ ai 42 de kg, pe Lună ai 7 kg.

Primele civilizații

Romanii

În Antichitate, un mic oraș din Italia, Roma, a devenit capitala unui imperiu uriaș, care a dominat toate țările din jurul Mării Mediterane.

Legenda povestește că Roma a fost fondată de Romulus și Remus, doi gemeni părăsiți de părinții la naștere și crescuți de o lupoaică.

Pentru a transporta apa de la izvoare până în cetate, romanii au construit apeducte.

Iisus și creștinismul

Născut în Palestina ocupată de romani, Iisus a fon-

Imperiul Roman a devenit creștin.

Cine erau gladiatorii?

Gladiatorii erau luptători profesioniști. Majoritatea erau sclavi, prizonieri de război sau condamnați la moarte.

Gladiatorii erau uciși în timpul luptelor?

Dacă un gladiator că-

Un imperiu uriaș

Roma era situată în centrul Italiei și al unui imperiu imens. Romanii, care aveau o armată bine pregătită, au cucerit mai întâi Italia și apoi au devenit stăpânii Mediteranei, supunând: Grecia, Africa de Nord, Galia și Egiptul.

Timp de mai multe secole, Roma a fost cea mai mare putere a lumii antice. Împărații romani guvernau popoare foarte diferite, care au învățat limba și obiceiurile romane.

Legionarii romani au fost primii soldați care au fost dotați cu același armament: o spadă, un scut din lemn și o sulită. Ei erau conduși de un centurion, ofițer ușor de recunoscut după coiful său cu pene.

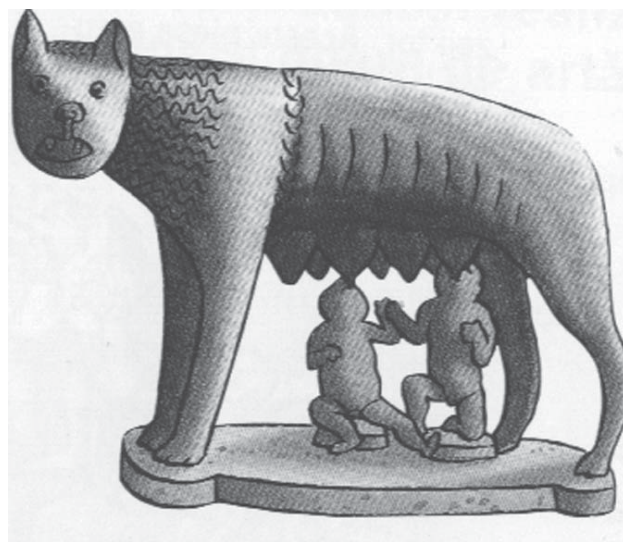
Mari constructori

Romanii au fost constructori de seamă. În Italia, în Spania, în Galia și în toate provinciile imperiului lor, ei au construit numeroase cetăți, care se află la originea multora dintre orașele de astăzi.

În toate cetățile exista o piață, numită Forum, mărginită de clădiri publice impunătoare, de temple și de arcuri de triumf. Pentru a se putea deplasa în tot imperiul, romanii au construit lungi drumuri pietruite.

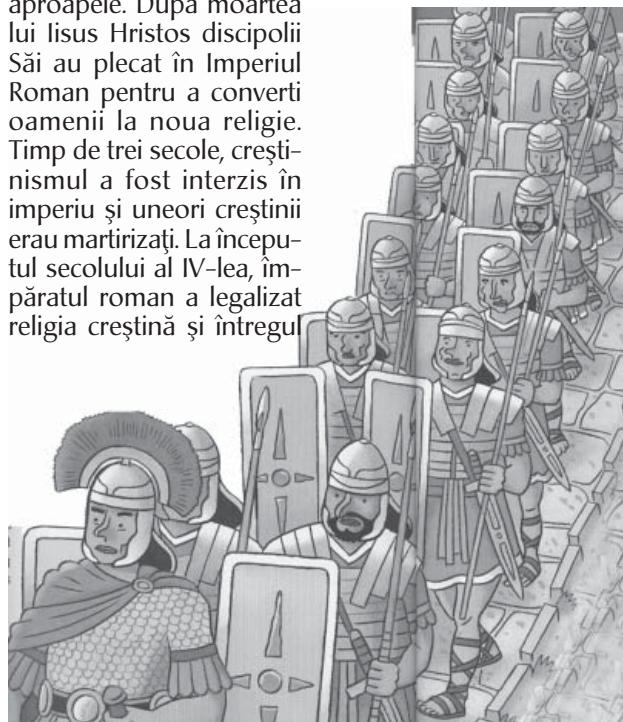
În amfiteatre, romanii asistau la luptele gladiatorilor.

O vilă romană era o fermă uriașă. Producția sa agricolă hrănea cetatea vecină.

dat o nouă religie. El le predica locuitorilor din țara Sa, spunându-le că Dumnezeu iubește toți oamenii, pe bogați și săraci deopotrivă, că le iartă păcatele și că trebuie să-și iubească aproapele. După moartea lui Iisus Hristos discipolii Săi au plecat în Imperiul Roman pentru a converti oamenii la noua religie. Timp de trei secole, creștinismul a fost interzis în imperiu și uneori creștinii erau martirizați. La începutul secolului al IV-lea, împăratul roman a legalizat religia creștină și întregul

dea, soarta lui era decisă de public. Arătând cu degetul mare în jos, spectatorii cereau învingătorului să-l ucidă pe cel căzut, ridicându-l spre cer, îi cereau să-l cruțe.

„Am ales liceul românesc pentru că sunt român”

Casian Zavoroski face parte dintr-o familie de oameni muncitori și cinstiți, care în urmă cu 11 ani au venit din România și s-au stabilit definitiv în Cenadul Unguresc. Acest tânăr va absolvi anul acesta școala generală și dorește neapărat să-și continue studiile la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. Stând de vorbă cu Casian, acesta ne-a povestit despre școală, frățiorii săi și despre planurile sale de viitor.

– Mă numesc Casian Zavoroski și m-am născut în România, iar de 11 ani locuiesc cu familia în Ungaria, la Cenadul Unguresc. Acum sunt elev în clasa a 8-a la școala generală din localitate. Diriginta clasei noastre este doamna Eva Ruja Molnar, care ne predă și limba română și desen. În clasă suntem 17 elevi, iar cu colegii mei mă înțeleg foarte bine.

– Ai putea să-mi povestești cum a fost când v-ați mutat aici?

– Nu mai știu exact cum a fost când ne-am mutat aici, pentru că aveam doar trei ani. Ungurește nu am știut nici eu și nici părinții mei, care și acum vorbesc cu noi doar românește. Eu am învățat limba maghiară foarte ușor, după doar câteva luni după ce am mers la grădiniță am știut să vorbesc. Noi suntem trei frați, am doi frățiori mai mici, Denis are 12 ani, iar cel mic se numește Laurențiu și are 8 ani. Pentru frații mei a fost și mai

ușor să învețe limba maghiară pentru că au auzit această limbă de mici.

– Tu vorbești foarte bine și românește, la fel de bine știu și frățiorii tăi?

– Părinții vorbesc numai românește cu noi acasă, dar Laurențiu, mezinul familiei, nu mai știe așa de bine. Când suntem în cameră numai noi trei și ne jucăm sau învățăm împreună, vorbim ungurește...

– De ce vorbiți între voi ungurește?

– Vorbim ungurește pentru că așa ne-am obișnuit. Cu părinții vorbim românește pentru că ei nu știu bine ungurește, dar între noi vorbim ungurește că ne este mai ușor. La școală vorbim ungurește cu colegii și prietenii, numai la oră vorbim românește.

– Ce materii preferate ai la școală?

– Cel mai mult îmi place informatica și desenul tehnic. Dacă voi fi mare mi-ar plăcea să fiu informatician, după ce termin liceul aș vrea să continui la o școală

lă superioară unde să mă specializez în acest domeniu.

– Am înțeles că pe fișa de înscriere la liceu ai fost singurul din clasă care a optat pentru Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. De ce ai ales această școală?

– Am stat puțin pe gânduri, deoarece Jula nu este la doi pași de Cenadul Unguresc și va trebui să stau la internat, departe de casă și de frățiorii mei, dar am ales totuși această școală. La Jula este singurul liceu

românesc din Ungaria, iar eu sunt român și cred că îmi va fi ușor să mă adaptez acolo.

– Cum îți petreci timpul liber?

– Îmi place să joc fotbal și de curând am început să joc și baschet. Am fost timp de cinci ani și dansator în echipa de dansuri populare a școlii. Îmi place mult computerul, îmi place să citesc, iar lângă frații mei nu mă plictisesc niciodată. De mai multe ori am participat la diferite concursuri

de poezie și povești românești, la Apateu, Bătania și la Bichișciaba.

– Știu că tu cu frățiorii tăi cântați și în strună la biserică. De unde ați învățat să cântați?

– Ce câteva ori am citit Tatăl nostru și Crezul la Sfânta Liturghie, până când le-am știut pe de rost. Când mergem la biserică stăm în strună și cântăm împreună cu cantorul. Cântăm toți trei și ne place foarte mult.

A.L.B.

Practică la școala generală din Apateu

În cursul celor patru ani de studiu, studenții de la facultățile pedagogice trebuie să viziteze câteva ore și să facă practică în școli generale sau la licee. În cursul săptămânii trecute, Alexandru Dragui, student în anul IV la Facultatea Pedagogică din Seghedin a ținut primele sale ore la școala generală din Apateu, în satul său natal. Am stat de vorbă cu viitorul profesor despre primele experiențe și despre elevii de azi.

– Cum te-ai simțit când ai stat pentru prima oară la catedră, față-n față cu elevii?

– M-am bucurat că am posibilitatea să predau acasă, în satul meu natal. Anul trecut tot aici mi-am făcut și practica la istorie, deci

relația mea cu elevii nu a fost atât de nouă. M-am simțit foarte bine la ore. Elevii m-au ajutat mult. Pot să spun că a fost o atmosferă plăcută.

– Cine te-a ajutat să te pregătești pentru ore?

– M-a ajutat foarte mult doamna profesoară Ildikó Oláh, căreia îi sunt recunoscător. Ea mi-a explicat cum trebuie să mă pregătesc, să fac foi de lucru și mi-a dat câteva sfaturi bune pentru predarea materiei.

– Ce ore ai ținut și ce ai predat copiilor la aceste ore?

– Am ținut ore de gramatică și conversație. Am încercat să-i fac pe copii să vorbească cât mai mult la ore, am pus mai multe întrebări și elevii mi-au răspuns.

– Cum ți s-au părut copiii de azi? Sunt altfel școlarii de azi decât cum ai fost tu când ai umblat încă la școala generală?

– Cred că sunt altfel. Lumea s-a schimbat și la școli și această schimbare se manifestă și în comportamentul elevilor. Sunt mai îndrăzneți, cu mai mult spirit de întreprinzători, mai curioși. Nu sunt atât de disciplinați cum am fost noi pe vremuri. Trebuie să pregătim tot timpul exerciții cu care să captăm interesul, atenția tuturor.

– Ce planuri de viitor ai? Vrei să fii profesor într-o școală românească?

– Deși a fost o experiență plăcută, nu vreau să mă fac profesor. Aș vrea să mă angajez ca traducător, unde pot folosi limba română.

E. Iova

Identitatea culturală contează!

Cu acest titlu a început un nou proiect de colaborare între Complexul Muzeal Arad și Direcția Muzeului Munkácsy din Bichișciaba. Durata proiectului este de un an și este un program transfrontalier de salvagardare a patrimoniului imaterial în euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa.

„În direcția acestei convenții, programul de salvagardare pe care dorim să-l derulăm vizează asigurarea viabilității patrimoniului imaterial românesc, maghiar, slovac, sârb și bulgar, în câteva localități din DKMT, plasate de o parte și de alta a frontierei româno-ungare, în care tradițiile culturale sunt în mod special periclitate în viitor de schimbările economice, administrative, legislative, determinate de intrarea în Uniunea Europeană. O parte din aceste localități sunt plasate pe drumul național Seghedin-

Nădlac, altele se vor afla în proximitatea viitoarei autostrăzi din România (tronsoanel Nădlac-Timiș). În toate aceste localități se impune de urgență salvarea tradițiilor orale, obiceiurilor, a graiurilor locale, muzică, dans, ritualuri, festivități, artă culinară și a tuturor tipurilor de abilități speciale legate de cultura materială, precum și a uneltelor tradiționale și a unor elemente de habitat”, ne-a informat despre scopul cercetărilor etnograful Emilia Martin, directorul

Muzeului Erkel din Jula. Munca de teren a început în perioada 22-25 ianuarie la Pecica (România), ca în această săptămână, între 12-15 februarie să continue în localitatea Desca de lângă Seghedin. În perioada 11-14 martie, cercetătorii români și maghiari se vor deplasa la Cenadul Unguresc, unde vor analiza situația comunităților române și sârbe din localitate. Proiectul este finanțat prin programul PHARE CBC.

E.I.

Vechiul pod peste Mureș la Apátfalva

Petrecere românească la Medgyes

Sâmbătă, 9 februarie, am avut ocazia de a petrece împreună cu români din Aletea, Chitighaz, Bătania, la balul românesc din Medgyesegyháza. Cu această ocazie țin să mulțumesc președintelui Daniel Negrea de la Autogovernarea Ro-

mânească, pentru invitația făcută întregii noastre asociații românești, invitație la care am răspuns cu plăcere 13 persoane. Împreună cu membrii asociației „Mihai Pardi”, am petrecut la bal cu mulți foști otlăcani, care locuiesc acum la

Medgyes. Atmosfera balului a fost foarte plăcută, am dansat mult, iar tânărul julan care a asigurat muzica de petrecere ne-a făcut pe plac și a cântat multe cântece românești pe care le știm și noi, cum ar fi: „Căsuța noastră”, „Dacă ți-e dor”, etc.

Asociația noastră a oferit pentru tombolă trei tuia și alte cadouri. În aceeași seară am sărbătorit-o și pe Elvira Ardelean, membra asociației noastre și viceprimărișă Otlăcii, care și-a sărbătorit ziua numelui. A fost o surpriză pentru ea când toată sala s-a ridicat în picioare și i-a cântat „La mulți ani”. Balul a fost reușit și am petrecut de minune până în zorii zilei.

Eva Bocsor Karancsi

www.munkacsy.hu/nemzetiseg

COLECȚIA
ROMÂNEASCĂ
A
MUZEULUI
ERKEL

Rectificare

În numărul din săptămâna trecută, am scris greșit anul în care a decedat Eva Cora, născută Condoroș, din Micherechi. Corect este anul 2008. Ne cerem scuze.

Redacția

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Jula și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Jula, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Mutarea școlii românești din Jula
într-o nouă clădire
(Fotografie din arhiva Foi românești)

Un actor și regizor român cucerește scenele ungurești

– Cum ai ajuns actor?
– Am ajuns actor dând admitere de trei ori, până am reușit în sfârșit să intru. Se întâmpla prin 1989 și am fost ultima generație care „s-a bătut” pe câte 3–4 locuri. Profesor de clasă ne-a fost Gelu Colceag, excelent pedagog și regizor. Este și acum regizorul meu preferat și model! I-am mai avut profesori sau asistenți pe Victor Reben-giuc (la film), pe Florin Zamfirescu, Dan Puric, Radu Duda (actualmente print), pe regretata Ileana Berlogea...

– Care a fost drumul tău după terminarea institutului?

– După terminare, am jucat în câteva coproducții „Castel film – Paramount” și „Castel – full moon” (Canada), apoi am ales să plec în armată, la Radna-Lipova. În 1994 am dat concurs de angajare la Naționalul timișorean, unde, timp de aproape 10 ani am fost actor. Am ales Timișoara din două motive: unu – sunt bănățean și mă întorceam acasă, doi – o fostă colegă de facultate, Mihaela Lichiardopol, era deja regizoare în Timișoara, și-mi promisese să reluăm un succes comun din facultate, o piesă foarte dragă nouă „Privește înapoi cu mânie” de John Osborne, unde, personajul Jimmy Porter, rămâne, probabil, rolul cel mai drag mie din cele aproximativ 50 pe care le-am jucat. Însă, din motive ce nu i se pot imputa, nu a reușit să-și țină promisiunea.

Acestui fapt îi datorez debutul meu în regie, evident cu acest spectacol și evident distribuindu-mă în Jimmy. Am repetat șase luni, pe ascuns, nopțile, în podurile teatrului, la „înțelegere” cu pompierii – paznicii de noapte ai clădirii. Apoi am solicitat direcției o vizionare. După vizionarea primului act de către consiliul artistic și de către director (regizorul Ștefan Iordănescu), acesta din urmă a spus: „Intră în producție!” și uite cum, pe 20 aprilie (de ziua celui ce mi-a fost tată în această lume) 1997, a avut loc premiera primului meu spectacol la care am semnat regia. A fost o reușită. Atât de public cât și de critică. S-a spus, printre altele, că ar fi cel mai bun spectacol

al teatrului din ultimii 10–15 ani. Deși inițial declarasem că nu-mi doresc să mai fac regie și că am făcut acest spectacol doar pentru că îmi doream foarte mult să joc Jimmy Porter, succesul acestui debut m-a făcut totuși să-mi schimb intențiile și să mă apuc foarte serios de regie. Cât am locuit în Timișoara am semnat regii în toate teatrele din oraș: Teatrul Național, Teatrul german, Teatrul maghiar, Teatrul Merlin de copii și tineret. Practic, cele două – actoria și regia – mergeau mână-n mână, cum se spune. Mutându-mă în Ungaria, lucrurile sau schimbat, regia devenind principală. E și normal, de vreme ce actoria e o profesie de limbă. Am jucat un singur rol în limba maghiară, la teatrul Yesz din Pécs. A fost cumplit. La fiecare reprezentație (și au fost 16) aveam emoții „de premieră”.

– Cum ai ajuns în Ungaria? Ai fost acceptat sau sunt încă probleme?

– Soția mea, Ildikó Frank, e din Ungaria. Ne-am cunoscut în Timișoara, unde ea a urmat cursurile facultății de teatru, secția în limba germană, cu o bursă din partea unei fundații germane. Prin contractul semnat cu aceștia, era obligată ca 5 ani după terminarea facultății să joace în Teatrul german din Szekszárd, Ungaria.

Avem doi copii – Lea Maria (7 ani) și Raul Gabriel (aproape 5). Aproximativ doi

Florin Gabriel Ionescu

S-a născut în Sânmihaiu Român, județul Timiș, la 10 aprilie 1968. A terminat liceul la Bocșa Montană. S-a căsătorit în anul 1998, cu actrița Ildikó Frank. S-a stabilit în Ungaria din anul 2003.

– cel de care am pomenit mai sus, în limba maghiară. În cele din urmă, am regizat un Shakespeare, în același teatru. În tot acest timp am păstrat legătura cu Naționalul timișorean, în sensul că mergeam, săptămânal, să-mi joc spectacolele. Nu am mai intrat însă în producții noi. Din ianuarie 2004, Ildikó a câștigat directoratul Teatrului german din Szekszárd și iată-ne mutați iar – de data aceasta în micuțul orașel înconjurat de vii, unde cabernetului sauvignon i se spune „apa plată de

căm pentru comunitățile de români și, nu numai, din Budapesta, Seghedin, Jula. Cu cea de-a doua producție a teatrului („Lecția” lui Eugene Ionesco), la Festivalul de teatru al minorităților de la Budapesta, din 2004, am fost considerați de către juriu cel mai bun teatru, cel mai bun spectacol, cea mai bună regie, cea mai bună interpretare masculină. La următoarea ediție nu am participat – nu am reușit să obținem fondurile necesare pentru realizarea unei noi producții de calitate. A fost înfrângerea anului 2005, dar spectacolul cu „Lecția” s-a mai jucat, atât la Jula, cât și la Budapesta – o dată prin amabilitatea Institutului Cultural Român de acolo. Din aceleași motive pecuniare a trebuit să refuzăm două invitații la festivaluri în România și una în Elveția. Dar, între timp s-a înființat o fundație (al cărui șef de curatoriu sunt), „Fundația Culturală Română de interes comun din Ungaria – pentru un Teatru Profesionist”. Așadar, scopul principal al fundației este susținerea teatrului românesc din Ungaria!!! Obiectivul imediat este participarea teatrului la următoarea ediție a festivalului budapestan, la aceleași cote de performanță ca și la prima participare. Probabil cu un Caragiale sau

Matei Vișniec. Apoi realizarea unui turneu european prin comunitățile de români. În Ungaria am găsit mai mulți actori de limba română decât m-am așteptat inițial. În Germania cunosc 4, în Elveția și Franța câte unul și cu siguranță ei sunt mult mai mulți. Unul din marile proiecte ale fundației este realizarea unui spectacol de vară cu actori de limba română din toată Europa, pe care apoi să-l prezentăm în România. Trebuie să se știe despre acest proiect, cine știe ce întâlniri se pot naște?... Cam aceasta este Ungaria mea... Impregnată de ideea unui teatru românesc!

– Păstrezi legătura cu scena românească?

– Păstrez în măsura în care mă interesează tot ce se întâmplă în teatrul românesc. Și sunt foarte bine informat. Apoi, în măsura în care cu unul dintre spectacolele mele de aici și alte două ale Teatrului german am fost într-un turneu organizat de mine în Timișoara, Lugoj, Sibiu. Apoi în măsura în care am găzduit aici turneul Naționalului timișorean și pe cel al Teatrului german din Timișoara și în măsura în care, când mi se ivește ocazia, merg să montez în România. Spuneam mai sus, încă mi se mai joacă un spectacol la Târgoviște. În România mergem, în general, de vreo 2–3 ori: vara, la Crăciun, la Paște... Anul acesta nu am mai mers noi de Paște, au venit neamurile de acolo la noi. Important e să fim împreună, contează mai puțin unde...

– Care sunt planurile tale de viitor?

– Despre planurile mele de viitor am vorbit deja. Sunt cele ale teatrului VIS și ale fundației. Coincid: sunt unele și aceleași. Asta pe plan profesional. Familial îmi doresc să devin un tată tot mai bun și un soț de asemenea, apoi îmi doresc ca via să-mi dea un vin și mai bun decât anul trecut și să am prieteni buni cu care să-l beau.

A consemnat

Adalbert Gyuris

(Autorul interviului este un pictor, sculptor, poet și publicist, născut în România, stabilit de zece ani în Germania, cititor fidel al Foii românești, care de curând a avut o expoziție și la Liceul „Bălcescu” din Jula)

Teatrul VIS la ARCUS 2008

În perioada 23 februarie–3 martie, la Budapesta va avea loc Festivalul de teatru al naționalităților ARCUS. Joi, 28 februarie, în sala mare a Teatrului Thalia, de la ora 19.30, Teatrul VIS din Ungaria va prezenta piesa „La Madriguera” (Vizuina) de Camos Saura. Regizor: Florin Gabriel Ionescu.

ani erau când cu mine în Timișoara, când cu Ildy în Ungaria, sau unul cu mine, unul cu ea... Trebuia să punem capăt acestei situații care nu convenea nimănui și era foarte dificilă, pentru copii mai ales.

Așa că am renunțat la teatrul național din Timișoara și ne-am mutat împreună cu copiii în Pécs, unde aproape un an am ținut cursuri de actorie la Universitate, apoi am jucat amândoi într-un spectacol

Szekszárd”. Am montat aici spectacole de Slawomir Mrozek, Molnár Ferenc, Elias Canetti. În țară mi se mai joacă încă, de două stagii, „Visul unei nopți de vară” de W. Shakespeare la Teatrul Tony Bulandra din Târgoviște. Tot în urmă cu doi ani am fondat aici un teatru românesc profesionist, teatrul VIS. Excețând Moldova, cred că este singurul teatru românesc din afara granițelor...

Am avut 3 producții. Ju-

ACTUL I

Teatrul reprezintă o ogradă de curte boierească la țară. În stânga, casa Chiriței cu cerdac și cu ferestre pe scenă. În dreapta, lângă culisele planului I, o canapea de iarbă înconjurată de copaci. În fund, ostrețele și poarta ogrăzii. Lângă casă, o porțiță în zăplaz, care duce în grădină. În depărtare se vede satul. Scena se petrece la moșia Bârzoieni.

SCENA I

Chirița (în costum de amazonă intră călare pe poartă înconjurată de țărani).

ȚĂRANII

Dreptate, dreptate. Ne fă. Cucoană, dreptate. Ne dă!

CHIRIȚA

Ce vreți voi?... dreptate?

ȚĂRANII

Așa.

CHIRIȚA

Cu biciul pe spate. Ce vreți voi?... V-oi da!

CHIRIȚA (amenințând țărani cu cravașa): Tacă-vă gura, moșicilor.

UN ȚĂRAN: D-apoi bine, cucoană... păcat de Dumnezeu să ne lași a fi de batjocură!

CHIRIȚA: Ce batgiocură? Ce batgiocură?... Cine v-a batgiocorit?

ȚĂRANII: Cuconașul Guliță.

CHIRIȚA: Guliță?... Min-ciuni spuneti?... Ce v-o făcut?

UN ȚĂRAN: Mi-a ucis un vițel la vânat.

ALTUL: Și mie mi-a dat foc bordeiului cu ciubucul cel de hârtie.

ALTUL: Și eu l-am prins ținând calea Măriucăi.

CHIRIȚA: Țăst, bețivilor... bine v-o făcut sufletelu... De ce nu vă păziți vițelii și Măriucile?... Așa să păziți... Hai, lipsiți de-aici!

SCENA II

CHIRIȚA (după ce a alungat țărani călare, se întoarce și vine în fața scenei): Vai de mine cu niște țăranoi, că n-ai chip să trăiești de răul lor!... De-abia am ieșit puțințel la primblare ca să mă mai răcoresc... și parcă dracu i-o scos în cale-mi să mă tulbure... Iar m-oi fi făcut roșie la față ca un stacoș. (Strigă:) Ioane... Ioane!... ș-apoi astfel hurducă și gloaba asta, că m-o apu-

Chirița în provincie

de Vasile Alexandri
(fragmente 1.)

Personaje:

Cucoana Chirița; Grigori Bârzoii, soțul ei; Guliță, copilul lor; Luluța, o orfană; Safta, sora lui Bârzoii; Dnul Șarl, profesor francez; Leonaș, tânăr ieșean; Ion, fecior boieresc; trei țărani; țărani, jandarmi.

Chirița este căsătorită cu Bârzoii, un răzeș mai înstărit. De aceea vrea să parvină, să adune o avere importantă și să intre în rândul boierilor. Ea îl îndeamnă pe Bârzoii să obțină funcția de ispravnic, ca prin abuzuri să se îmbogățească. În casa ei locuiește Luluța, o nepoată orfană, dar care moștenește o avere importantă. De aceea Chirița vrea să-l căsătorească pe Guliță, băiatul ei cam lipsit de minte și de educație, cu Luluța. Luluța îl iubește pe Leonaș. Acesta se deghizează în brișcar (vizitativ) și se prefacă că are o pricină cu Bârzoii, ca s-o poată vedea pe Luluța și să intre în casă. El află de felul, în care trebuie să cumpere un curcan și să-l dea ca plocon, fiindcă la ispravnic nu se intră cu mâna goală.

cat de vro șapte ori sughițu pân-acu... (Strigă iar:) Ioane... Ioane! Iaca somnorosu că iar o fi adormit în podul grajdului... și nici c-o să vie să mă coboare de pe cal... Ioane... Ioane... mă!... sāraca de mine c-or să mă lase să șed toată ziua călare ca un jăandar... (Strigă furioasă:) Ioane... Guliță... Luluță... monsiu Șarlă... Cumnățică...

SCENA III

ION: Aud, cucoană... Iaca, ia...

CHIRIȚA: Da veniți azi de mă coborâți de pe cal... Ce, Doamne, iartă-mă!... ați adormit cu toții?

(Ion se pune dinaintea calului și-l apucă de zăbale ca să-l ție. Ceilalți se adună împrejurul Chiriței.)

GUGULIȚĂ: Ba nu, neacă... dar învățam Telemac cu monsiu dascălul.

SAFTA: Și eu făceam dulceți în cămară, cumnățică.

ION: Și eu...

CHIRIȚA: Taci din gură... că ești încă cu ochii plini de somn... Ține calu...

ȘARL (apropiindu-se de Chirița): Madam coconă... sari în brați a me.

CHIRIȚA (cochetând): În brațele d-tale, monsiu Șarlă?... Ești foarte galant... însă mă tem...

ȘARL: O! non te tem... că sunt vurtos.

CHIRIȚA: Nu de-aceea... că și eu îs ușurică ca o pană; dar apoi... să sar în brațele unui cavaler... nu știu de se cuvine?... (Șarl și Guliță se prim-

blă împreună prin ogradă, citind pe o carte și din vreme în vreme zic tare: „Calypso ne pouvait se consoler du départ d'Ulysse”.)

CHIRIȚA: Uf! Doamne! că mare cald îi!... Hai sub copaci, cumnățico. (Merge în boschet.)

SAFTA (urmând pe Chirița): D-apoi și d-ta, soro, ai minte s-alergi călare în luna lui iuli? Îi păți ceva într-o zi.

CHIRIȚA: Ce să fac, soro, dacă-i moda... și dacă-mi place... Oi zice și eu ca Ferchezeanca:

Hop, hop, hop,
La galop,
Când alerg călare,
Hop, hop, hop,
La galop,
Inima mea sare...

Dan Filipescu și Stela Popescu în „Chirița în provincie”

Ș-apoi trebuie să știi, cumnățică, că de când m-am dezbrăat de Calipsița și Aristița... de când în sfârșit le-o măritat bărbatu meu cu Brustur și cu Cociurlă... pare c-am întinerit de 20 de ani... îmi vine tot să zburd... că, Doamne!... mult m-am mai necăjit prin leșu cela ca să-mi găsesc gineri... știi?...
SAFTA: Știu... căzuseși în mâinile unor coțcar!...

CHIRIȚA: Cine dracu să-i cunoască? Acu toți îs îmbrăcați într-un fel... și nu poți alege care-i boier, care-i coțcar... Dar ce-o fost s-o trecut. De tri ani de când m-am întors la moșie la Bârzoieni... i-am și uitat.

SAFTA: Bine-ai făcut.

CHIRIȚA: Hei!... când ar da Dumnezeu să mi se împlinească gândul... aș da de șapte sărindaruri.

SAFTA: Ce gând, soro?

CHIRIȚA: Ah! cumnățică, să mă fac ispravniceasă!... alta nu doresc pe lume!... Ispravniceasă cu jăndari la poartă și-n coadă.

SAFTA: De ce nu?... Te-i face și d-ta ca alte multe... Doar a izbuti el frate-meu la leși unde l-ai trimis...

CHIRIȚA: De aceea l-am silit pe bărbatu-meu să meargă la leși ca să cerce a căpăta ispravnicia de aice din ținut... Doară și el are drituri... ca patriot... ca pătimit... Nu-i vezi, acu, care de care are pretenții să intre în slujbă... sub cuvânt că i-o fost frică la '48?... Helbet! dacă-i pe-aceea... apoi și noi avem temeuri... Adă-ți aminte ce groază-l apucase pe Bârzoii... că striga și pin somn c-o venit zavera...

SAFTA: Așa... așa...

CHIRIȚA: I!... când să-l văd deodată intrând pe poartă cu doi jăndari... știi?... i-aș sări în cap.

SAFTA: D-apoi eu?...
CHIRIȚA: Mai tras-ai în cărți, cumnățico?

SAFTA: Tras, soro... că alta nu fac toată ziua...

CHIRIȚA: Și ce zic cărțile?

SAFTA: Menesc a bine... Mi-o ieșit zece ochi de caro... bucurie... lângă riga de trefli... frate-meu, și dedesubt trii ochi de cupă... drum... trebuie să vie negreșit astăzi... și să-ți aducă veste bună.

(Va urma)

Pavarotti din Banat

Un român din Banat a cucerit Spania, cu vocea sa. Costel Busuioc se află pe primul loc după etapa întâi a concursului „Los

material cu familia și prietenii lui Costel, din Timiș. Competiția reprezintă ultima șansă pentru băănățean de a începe o carieră

Costel Busuioc

Hijos de Babel”, organizat de televiziunea spaniolă.

Românul de 33 de ani este primul la toate capitolele: cel mai bun punctaj, cea mai vizitată pagină, cel mai votat concurent, cele mai multe comentarii pe pagina concursului. Costel a primit voturi atât din partea românilor, cât și a spaniolilor, care i-au lăsat mesaje de încurajare pe pagina de Internet a concursului. Românul este atât de apreciat încât televiziunea spaniolă a realizat un

muzicală. Costel Busuioc este zidar în Spania, are opt clase, dar i se spune „Pavarotti din Banat”. Este foarte aproape de câștigarea unui concurs care i-ar putea schimba viața. În ciuda calităților sale vocale deosebite, el a refuzat oferta de a studia canto la Opera de la Viena, deoarece avea nevoie de bani pentru a-și întreține soția și cei patru copii. În cazul în care Costel Busuioc va câștiga concursul, el va semna un contract cu casa de discuri Sony BMG.

Papa le trimite austriecilor SMS-uri

În încercarea de a-și apropia enoriașii tineri, Vaticanul a creat un serviciu prin care catolicii austrieci pot primi la cerere „mesaje de post”, chiar pe

telefonul mobil. Textele electronice primite de enoriași vor conține citate din discursurile și predicile ținute de Papa Benedict al XVI-lea în timpul vizitei în Austria în septembrie 2007. Pentru a primi zilnic SMS-ul, doritorii trebuie să trimită cuvântul cheie PAPA la un anumit număr de telefon. Totuși, serviciul este disponibil doar în perioada postului de Paște, între 6 februarie și 22 martie.

Top 20 cele mai ciudate procese din lume

În 2005, un român l-a dat în judecată pe Dumnezeu, pe motiv că a fost condamnat la 20 de ani de închisoare, iar botezul era un contract între el și Dumnezeu, astfel încât în schimbul rugăciunilor Dumnezeu s-a obligat să îl ferească de necazuri. Întâmplarea cu pricina se află pe locul 14 într-un top al celor mai ciudate 20 de procese intentate la nivel mondial, alcătuit de Times.

Alte procese la fel de ciudate intentate în întreaga lume se regăsesc în lista de mai jos:

1. În 2004, Timothy Dumouchel, din Fond du Lac, Wisconsin, a dat în judecată un post de televiziune, acuzându-l de faptul că soția sa s-a îngreșat, iar copiii lui au devenit niște „leneși dependenți de televizor”. Dumouchel a declarat: „Cred că motivul pentru care beau și fumez zilnic și pentru care soția mea este supraponderală este faptul că ne-am uitat la televizor în fiecare zi timp de patru ani.”

2. În 2004, un avocat din Germania, Dr. Juergen Graefe, a reprezentat o pensionară din St. Augustin, în apropiere de Bonn, care primise o somație prin care i se cerea să plătească impozite în valoare de 287 milioane de euro, deși venitul femeii era de doar 17.000 de euro. Avocatul a soluționat cazul cu o simplă scrisoare adresată autorităților. Cum legea germană îi dă dreptul la un onorariu proporțional cu

quantumul reducerii obținute, Graefe a cerut un onorariu de 440.234 de

euro, onorariu care a fost suportat de către stat.

3. În 1972, Reginald Sedgwick din Yorkshire a

fost dat în judecată sub acuzația că ar fi furat gara din Cleckheaton. Acuzatul, angajat al unei firme de demolări, ar fi dăruit clădirea dezafectată și a transportat molozul în scopuri oneroase.

4. În 2005, Curtea de Apel din Massachusetts a trebuit să decidă când o tehnică sexuală este peri-

culoasă. Procesul a fost intentat de un bărbat care s-a ales cu o ruptură la nivelul organului genital în urma unui raport sexual pasional cu iubita sa.

5. În 2005, Marina Bai, astrolog rus, a dat în judecată NASA, cerând 165 milioane de lire sterline pe motiv că proiectul Deep Impact „a stricat echilibrul universului”.

6. În 2007, unui tribunal din India i s-a cerut să decidă dacă prezervativul care vibrează este o metodă de contracepție sau o jucărie sexuală.

Pe locul 9 se află procesul intentat de Frank D'Alessandro din New York, care a cerut 5 milioane de dolari pentru trauma suferită când vasul de toaletă pe care îl utiliza a explodat. Topul este încheiat de condamnarea la 1 an de închisoare pe care a primit-o un bărbat din Sri Lanka pentru că a căscat în timpul procesului.

Calculatorul... dăunează grav sănătății

Tennis

Echipele calificate
în sferturile
Cupei Davis

Rusia, Cehia, Argentina, Suedia, Germania, Spania, Franța și Statele Unite sunt cele opt echipe care au reușit calificarea în sferturile de finală ale ediției 2008 a Cupei Davis, informează site-ul oficial al competiției.

Față de sferturile de finală ale ediției din 2007 ale Cupei Davis, noutatea este Cehia, care în 1980 câștiga Salatiara. În drumul spre sferturile acestei competiții, cehii *Tomas Berdych*, *Radek Stepanek*, *Lukas Dlouhy* și *Pavel Vinzer* au trecut de selecționata Belgiei cu scorul general de 3-2.

Rusia a învins în optimi Serbia, cu scorul de 3-2. Echipa Rusiei a cucerit de două ori Salatiara, în 2002 și în 2006.

Echipa Argentinei s-a impus cu scorul de 4-1 în fața Marii Britanii. Dacă Argentina nu a cucerit nici o ediție a Cupei Davis, Marea Britanie are în schimb în palmares 9 finale câștigate (1903, 1904, 1905, 1906, 1912, 1933, 1934, 1935, 1936).

Selecționata Suediei a învins Israelul cu scorul de 3-2, având în componență doi tenismeni trecuți de 30 de ani, *Thomas Johansson* (32) și pe *Jonas Bjorkman* (35). Bjorkman este la a 14-a participare în această competiție și a câștigat de trei ori Cupa Davis (1994, 1997 și 1998), din cele șapte reușite de Suedia (1975, 1984, 1985, 1987).

Echipa Germaniei s-a impus cu scorul de 3-2 în fața Coreei de Sud. În palmaresul nemților sunt trei finale de Cupa Davis câștigate (1988, 1989, 1993).

Echipa Spaniei, fără numărul 2 mondial *Rafael Nadal*, a învins fără probleme Peru, scor 5-0. Spaniolii au cucerit Salatiara de două ori (2000 și 2004).

Cu același scor a fost învinsă și România de Franța. În palmaresul francezilor, Cupa Davis apare

de nouă ori câștigată (1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1991, 1996, 2001). Iar la capitolul înfrângeri, cele două echipe au ajuns la același număr, scorul general fiind 8-1 pentru „albaștri”. Singura dată în care tenismenii români i-au învins pe francezi a fost în 1974, când selecționata tricoloră era formată din *Ilie Năstase*, *Ion Țiriac* și *Toma Ovici*. România a învins în acel meci cu 3-2. România a jucat trei finale de Cupa Davis (1969, 1971 și 1972), toate pierdute în fața Statelor Unite. În urma înfrângerii din fața Franței, România va juca un meci de baraj pentru menținerea în Grupa Mondială.

Echipa care a câștigat de șapte ori consecutiv Cupa Davis, cea a Statelor Unite, a trecut fără probleme de Austria, scor 4-1. De altfel, selecționata Statelor Unite are și cele mai multe finale câștigate, 32 (1900, 1902, 1913, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1937, 1938, 1946, 1947, 1948, 1949, 1954, 1958, 1963, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1978, 1979, 1981, 1982, 1990, 1992, 1995, 2007).

Programul sferturilor
de finală ale Cupei
Davis, ediția 2008:

Rusia-Cehia; Argentina-Suedia; Germania-Spania; Franța-Statele Unite.

Partidele se vor juca în perioada 11-13 aprilie 2008.

La 9 februarie 1900, Salatiara de argint, cunoscută în prezent sub denumirea de Cupa Davis era oferită pentru prima dată ca premiu, când studentul american Dwight Filley Davis i-a provocat pe jucătorii britanici de tenis să traverseze Atlanticul și să concureze împotriva echipei sale de la Universitatea Harvard. Meciul a fost câștigat de americani cu scorul de 3-0.

„Serbările Zăpezii” la Arieșeni

La sfârșitul acestei săptămâni, în perioada 15-17 februarie, la Arieșeni Vârtoș se vor desfășura „Serbările Zăpezii”, ediția 2008.

Comuna Arieșeni se află la granița dintre județele Alba și Bihor, la o altitudine de 950 m, reprezentând un punct de plecare în traseele de escaladă și drumeție din Munții Apuseni. Pe timp de iarnă, aceste locuri sunt asaltate de turiști din județele învecinate, mai nou și de turiști din Ungaria, care vin aici pentru practicarea sporturilor de iarnă, pentru pârtia de schi Vârtoș Arieșeni, pentru relaxare și pentru peisajele calde ale Apusenilor.

Durata medie a sezonului de schi în această regiune se întinde din luna decembrie până în martie-aprilie. Cea mai renumită pârtie de schi din această zonă este pârtia de schi Vârtoș, foarte bine îngrijită și dotată cu teleschi și utilaje de întreținere a zăpezii. Lungimea totală a pârtiei este de 1.000 de metri, cu o diferență de altitudine de 200 m, grad de dificultate mediu, beneficiind și de instalație nocturnă. Dacă nu aveți echipament pentru schi sau pentru alte sporturi de zăpadă, nu vă faceți nici o

problemă, pentru că și localnicii, și comercianții vă pot închiria astfel de echipamente la prețuri nu foarte mari. De exemplu, sâniu-

tru ele fiind amenajată o pantă mai mică.

Întreaga zonă este deosebit de atrăgătoare, numeroase obiective interesante așteptându-și vizitatorii. Un loc care nu trebuie ratat este Ghețarul de la Scărișoara, fenomen

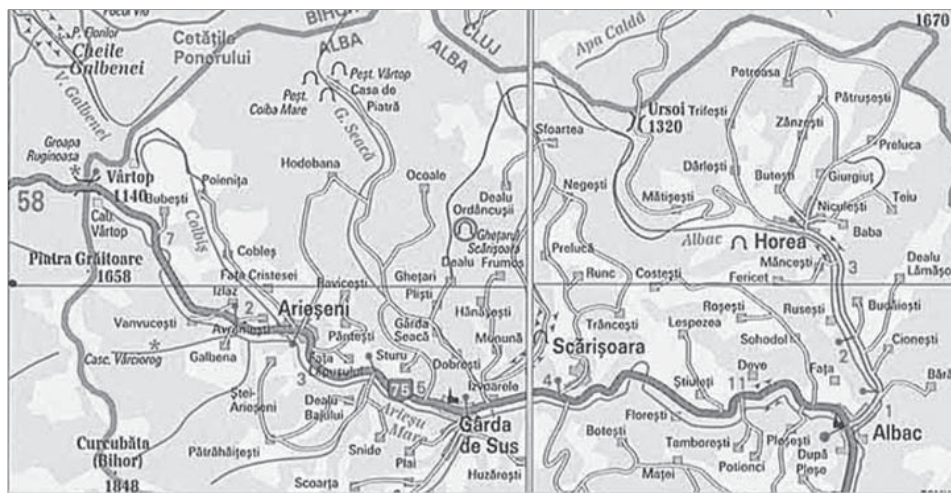

șă se închiriază cu 100.000 de lei pe zi, schiurile cu 200.000 de lei, iar teleschiul costă 50.000 de lei pentru adulți și 30.000 de lei pentru copii.

Pârtia de schi Vârtoș este asaltată de schiori mai ales la sfârșit de săptămână, atunci când funcționează și instalația de nocturnă, adică vinerea și sâmbăta între orele 18.00 și 20.30. Accesul cu sâni nu este permis pe pârtie, pen-

carstic unic în România, situat la o distanță de numai 15 km de Arieșeni. Alte repere importante sunt Peștera Poarta lui Ionele, Peștera Porțile Bihorului, Groapa Ruginoasa, Peștera Urșilor sau Casa memorială Avram Iancu.

De asemenea, se pot vizita mănăstirile Lupșa și Posada, iar pe timpul verii puteți face o excursie inedită la Târgul de fete de pe Muntele Găina.

Handbal

Egalitatea între Dobrițan
și Rulmentul

Rulmentul Brașov a terminat la egalitate, scor 30-30, partida cu Dobrițan din prima manșă a optimilor de finală ale Cupei Cupei. Chiar dacă au dominat clar partida, jucătoarele române antrenate de Ma-

riana Târcă s-au văzut conduse cu 30-29 cu numai un minut și jumătate înainte de final. Brașovencele au reușit însă să egaleze cu numai câteva secunde înainte de sfârșitul meciului. Cele mai bune

marcatoare ale Rulmentului au fost *Simona Gogârlă* și *Patricia Vizitiu*, cu câte 7 reușite.

Returul partidei dintre Rulmentul și Dobrițan va avea loc pe 16 februarie, la Brașov.

TVR 1

Luni 18 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Rețetă pentru dezastru 9.10 Inovații. Documentar 9.40 Cartea europeană (R) 10.10 Fără frontiere (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnal TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Sănătate pentru toți! 16.40 Ne vedem la TVR! 17.35 Eurovision 2008. Prezentarea cântecelor selecționate pentru concurs 17.45 Cu ochii'n 4. 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Față în față 19.45 Film. Cântece de iubire 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Serial. Dr. House.

Marți 19 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Minerii din Pennsylvania 9.10 Cu drag... de Dragobete (R) 10.45 Colecții celebre 11.00 Profesioniștii 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Oglinda retrovizoare 16.40 Ne vedem la TVR! 17.45 Cu ochii'n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Între bine și rău 20.50 Serial. Anatonie lui Grey 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Serial. Vânător nocturn.

Miercuri 20 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Cenușăreasa la Paris 9.10 Între bine și rău (R) 10.45 Colecții celebre 11.00 Garatat 100% (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bagaj pentru... Europa 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm bani? 16.40 Ne vedem la TVR! 17.45 Cu ochii'n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.45 Reflector 20.20 Ochiul magic 21.10 Andrea Bocelli. Documentar 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Sora reginei.

Joi 21 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Confesiunile unei puștoaice 9.10 Tezaur folcloric (R) 10.10 Sănătate pentru toți (R) 11.30 Reflector (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Căinii din Neapole 16.40 Interes general 17.45 Cu ochii'n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Fără frontiere 20.10 DOCU-JOI – Încălzirea globală. Documentar 21.00 Celebritățile timpului tău 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Justițiarul vestului sălbatic.

Vineri 22 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Micii vânători de comori 9.10 Cafeneaua astrilor (R) 11.40 Colecții celebre 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Parlamentul României 16.00 Jurnalul TVR 17.05 Atunci și acum 17.45 Cu ochii'n 4. 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Cu drag... de Dragobete 20.50 Serial. CSI-Crime și investigații 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Drumul adevărului.

Sâmbătă 23 februarie

6.10 Parlamentul României 7.00 Cărarea Împărăției 7.30 Pelerin 8.00 Desene animate 9.00 De nota... 10 10.00 Magazin EURO 2008 11.00 Provincialii 11.30 Cafeneaua astrilor 12.30 Dosar NATO 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Cafeneaua astrilor 15.00 Fotbal: Unirea Urziceni–Oțelul Galați 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Eurovision. Selecția națională (I.) 20.35 Jurnal 20.40 Eurovision. Selecția națională (II.) 22.10 Selecția națională, Eurovision, 2008.

Formația „Pacifica” din Arad s-a calificat în finala națională a Eurovision

Duminică 24 februarie

6.10 Universul credinței 7.30 Semne 8.00 Desene animate 9.00 Ghici cine câștigă? 9.40 Dr. Fix 10.00 Inovații. Documentar 10.30 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Film. Arpioară sau picior 16.10 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Film. Ador încurcăturile 22.10 Serial. Mica Britanie 22.45 Film. Căzut din cer.

TVR 2

Luni 18 februarie

6.00 Ora populară (R) 7.30 Poftă bună! (R) 8.05 Serial. Edgemont 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Verdict crimă 11.30 Atenție, se cântă! 12.00 Dincolo de cântec (R) 13.30 Natură și aventură (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.35 Dincolo de hartă 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Un bărbat îndrăgostit.

Marți 19 februarie

6.00 Ulița spre Europa (R) 6.35 La început de carieră. Documentar 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Orgolii 9.10 Tonomatul DP2 10.45 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 19.00 Serial. Miracole 19.35 Familii în impas 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Citadela.

Miercuri 20 februarie

6.00 Motomagia (R) 6.35 La început de carieră. Documentar 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Orgolii (R) 10.40 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.35 Bugetul meu 20.30 Jurnal TVR 21.30 Film. Deschide ochii!

Joi 21 februarie

6.00 Autocritica (R) 6.35 La început de carieră. Documentar 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Orgolii (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.35 Arena leilor 21.30 Film. Reilly: aventurile unui spion.

Vineri 22 februarie

6.00 Bugetul meu (R) 6.35 Povești de planetă. Documentar 7.35 Serial. Miracole (R) 8.05 Serial. Orgolii 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.30 D'ale lu' Mitică 20.30 Ora de știri 20.30 Coolmea distracției 22.30 Serial. Whistler.

Mitică Popescu prezintă „D'ale lu' Mitică”

Sâmbătă 23 februarie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Serial. Miracole (R) 7.00 Medalion folcloric 7.30 ABC... De ce? 8.00 Științe aplicate. Documentar 9.05 Natură și aventură 10.10 Zoom/2. 10.45 Liber pe contrasens 11.45 Atenție, se cântă! 12.45 D'ale lu' Mitică 13.45 Între cer și pământ 15.00 Lumea de aproape (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Tequila și Bonetti 18.30 Celebritățile timpului tău 18.45 Europa altfel 19.00 Serial. Dreptul la apărare 20.00 Campionatul de comedie 20.30 Ora de știri 20.55 Rugby: Franța–Anglia 22.30 Film. Chinta royală.

Duminică 24 februarie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Autocritica 11.00 H...ora prichindeilor 12.00 Dincolo de hartă (R) 13.45 Atlas 14.15 Poftă bună! 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Parfumul iubirii 18.40 Serial. Edgemont 19.50 Serial. Fiara 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Roma antică 22.30 Film. Locul faptei: Diamante însăngerate.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 FEBRUARIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

19 FEBRUARIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

20 FEBRUARIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariu săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 FEBRUARIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 FEBRUARIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul Vârșnicilor 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 FEBRUARIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatru radiofonic 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

24 FEBRUARIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul Vârșnicilor (reluare) 17.25: Emisiune religioasă baptistă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

20 februarie 2008 (mtv ora 13.00)
Reluare: 22 februarie 2008 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Miercurea viitoare, cu ajutorul Ecranului nostru veți putea face o călătorie mai lungă într-o zonă extrem de interesantă a României. Valea Jiului nu demult era cunoscută numai prin „mineriadele”, iar minerii de acolo au fost huliți prin toată țara. În realitate, oamenii din Valea Jiului sunt niște gazde primitoare, care încearcă să se orienteze spre turism, exploatând tot mai mult bogăția naturii, în care le-a fost dat să trăiască.

Realizator: Tiberiu Boca

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni–Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă–duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.

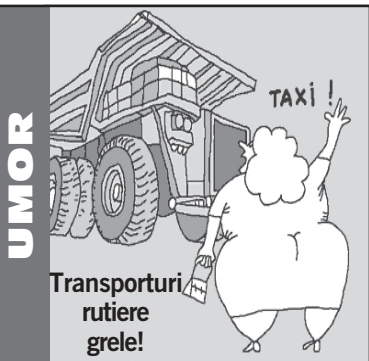
Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Panglica, simbol al trecerii de la copilărie la maturitate

Pe 9 februarie s-a desfășurat Balul Panglicii la Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din Iula. În centrul atenției au fost cei 27 de tineri din clasa a XII-a a dirigintei *Eva Moldovan Szentléleki*. Acești tineri ai liceului românesc, în cadrul festivității din sâmbăta trecută, au rețrăit o adevărată zi de sărbătoare, împreună cu cadrele didactice, conducerea instituției și cu elevii din clasa a XI-a.

La crearea acestei atmosfere de sărbătoare au avut un rol important și personalitățile ce au acceptat invitația liceului și au fost prezente la Balul Panglicii. În această seară a onorat cu prezența domnul consul general al României la Seghedin, Constantin I. Aron și primăria orașului Iula, *Perjési Klára*. Serbarea s-a desfășurat în sala festivă a Centrului Cultural Românesc, unde s-au adunat părinți, rude și prieteni, pentru a urmări programul festiv, oferit de sărbătorii

zilei. În cuvintele de salut, directoarea *Maria Gurzău Czeglédi* a accentuat însemnătatea zilei, care pentru acei 27 de absolvenți a fost plină de emoții, de bucurii și de flori. Tinerii, rând pe rând, împlinesc 18 ani, și trec din anii copilăriei în faza maturității. După ce pe reverul stâng al hainelor elegante de sărbătoare a fost pusă panglica cu inscripția 2004/2008, în pauza scurtă de pregătire pentru vals, toți cei prezenți au putut urmări fotografii, care au evocat amintiri din copilăria senină a celor 27 de absolvenți.

Directoarea le-a transmis tinerilor următoarele învățături: „Crede tinere, că Dumnezeu te-a creat cu un anumit scop, să-ți îndeplinești destinul, să-ți porți crucea, fie ea ușoară, ori fie mai grea, dar până la capătul vieții. Crede, că ești unic, și irepetabil în Univers. Crede, totodată ca să fii om e mare lucru. Trăiește-ți viața în prezent, ca să-ți amintești, în totdeauna cu

pace sufletească, de ziua de ieri. Trăiește-ți viața nu numai pentru tine, ci și pentru semenii tăi. Că numai aceea viață merită să fie trăită până la capăt, pe care o trăim și pentru alții. Oriunde veți merge, oriunde veți fi, să nu uitați de unde a-ți plecat...”

Directoarea liceului i-a sfătuit să nu-și uite limba maternă, să nu părăsească credința strămoșilor și să fie „zborul lor ușor, înalt și de Dumnezeu binecuvântat”. Momentul culminant al seratei a fost acordarea panglicii din partea colegilor din clasa a XI-a. Festivitatea a continuat cu un scurt program artistic, susținut de elevii din clasa a XI-a, urmat de dansul comun, tinerii fiind îmbrăcați în costume elegante, conform atmosferei seratei. Odată cu încheierea programului, au urmat felicitările calde, discuțiile libere, cina comună cu rudele, cu prietenii și petrecerea până noaptea târziu.

A.C.Cz.

FOAIA
românească
15 februarie 2008
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2008: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de **Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”**. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.